

Základní a Mateřská škola Lichnov, okres Bruntál, příspěvková organizace
Lichnov č.p. 46, Lichnov, 793 15

KRIZOVÝ PLÁN

2017/2018

Hlavní cíl krizového plánu:

Cílem krizového plánu je eliminovat či minimalizovat škody v případě, kdy dojde k projevům rizikového chování ve školním prostředí, vytvořit ve škole bezpečné a respektující prostředí.

Krizový plán školy upravuje zásady jednotného postupu pracovníků školy při zjištění rizikového chování žáků. Jsou zde popsány postupy, kterými se pedagogičtí pracovníci řídí v případě nastalých situací. Krizový plán je součástí preventivního programu. Krizovou situací rozumíme situaci, která může vyžadovat přerušování vyučování v dané třídě a oddělení jednoho či více žáků od zbytku žáků.

Krizový plán je k dispozici na webových stránkách školy a ve sborovně školy.

Krizový plán se zaměřuje na:

1. Návykové látky – alkohol, omamné látky, psychotropní látky
2. Tabakismus
3. Krádeže, vandalismus
4. Šikana
5. Kyberšikana
6. Rasismus a xenofobie
7. Sexuálně rizikové chování
8. Syndrom týraného dítěte – CAN
9. Poruchy příjmu potravy
10. Záškoláctví
11. Agresivní chování

Školský preventivní tým:

Ing. Ladislav Pleva – ředitel školy

Mgr. Marie Byrtusová – zástupkyně ředitele

Mgr. Alena Čandasová – školní metodik prevence

Mgr. Iveta Kollárová – výchovný poradce

Všichni třídní učitelé

Důležité kontakty:

Školská pracoviště

Pedagogicko – psychologická poradna Krnov	Soukenická 137, Krnov	554 612 395 info@pppkrnov.cz
Pedagogicko – psychologická poradna Bruntál	Krnovská 9, Bruntál	554 717 737 info@pppbruntal.cz
Dětský domov Lichnov	Lichnov 253	554 643 289 dd.lichnov@gmail.com
Středisko výchovné péče Krnov	Nám. Míru 13, Krnov	+554 617 295 svpkrnov@tiscali.cz. Po-Čt: 7:30-18:00, Pá: 7:30-15:30

Oblast zdravotnictví

nemocnice Krnov	I.P.Pavlova 552/9, Krnov	554 690 111
Mudr. Leopold Sedláček dětský lékař	Mikulášská 31	554 611 754
Mudr. Petr Mylek dětský lékař	Revoluční 897/42, 794 01 Krnov	+420 554 615 906 mudr.mylek@seznam.cz
Mudr. Miroslava Vašutová dětský lékař	B. Němcové 978/5, Krnov	+420 554 614 614 miroslava.vasutova@centrum.cz
Centrum psychologické pomoci dětský lékař	Dukelská 1501/2, Bruntál	554 717 993 bruntal@cepp.cz
Phdr. Lenka Břichová dětský psycholog	Albrechtická 1078/41a, Krnov	608 520 566 lbrichova@seznam.cz
Mgr. Jana Kašpárková dětský psycholog	Nám. Míru 13, Krnov	725 815 753 svpkrnov@tiscali.cz
Mudr. Henrich Kalafa dětský psycholog	K.H.Máchy 1203/2	605 829 827 info@pinos.cz
Mudr. Dana Skřomtová psychiatrie a psychoterapie pro děti	Nám. Republiky 2, Opava	553 71 18 81, 605 08 22 47 skrontova.psychiatr@seznam.cz

Oblast sociálních věcí:

Krajský úřad – Prevence rizikového chování u dětí a mládeže		Mgr. Andrea Matějková 596 522 337 andrea.matejkova@msk.cz
Sociální odbor MěÚ Krnov kurátor pro děti a mládež	Hlavní nám. 1, Krnov	Bc. Monika Siváková 554 697 610 msivakova@mkrnov.cz
Sociální odbor MěÚ Bruntál kurátor pro děti a mládež		Bc. Věra Puková 554 706 148 vera.pukova@mubruntal.cz
Azylový dům – Armáda spásy Krnov	Čsl. Armády 837, Krnov	Recepce 737 770 205 ředitel: 737 215 429 jiri_ loskot@czh.salvationarmy.cz
CHANA Bruntál, azylový dům pro ženy a matky s dětmi	Kavalcova 817/7, 792 01 Bruntál	554 719 052 731 425 113 j.zapletalova@sdk.cz
EUROTOPIA – AMT – sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Čsl. Armády 43b, Krnov	733 532 745 simona.kellerova@eurotopia.cz

Policie ČR, Městská policie:

Městská policie Krnov	Žižkova 539/2, Krnov	554 618 888 moravec@mukrnov.cz
Obvodní oddělení Policie ČR Krnov	Albrechtická 857/1 794 01 Krnov	974 731 731 br.oo@pcr.cz

Neziskové organizace:

Altán – sdružení pro aktivní volný čas		Mgr. Lenka Smělíková 737 875 555
Renarkon o.p.s	Mariánskohorská 29, Ostrava	Mgr. Martin Chovanec 596 612 529 renarkon@renarkon.cz

Open House	Tř. E. Beneše, Bruntál	Markéta Brziaková 554 713 716, 775 096 714 openhouse@seznam.cz
Prevalis	28.října 150, Ostrava	Mgr. Miroslav Hricz 775 572 717 miroslav.hricz@prevalis.org
Citadela	Krnovská 998/9, Bruntál	554 714 724 citadela@iol.cz
Krystal Help	Svatováclavská 168/7, Krnov	554 620 177 krystal.krnov@seznam.cz
ACET ČR	Jesenická 787/52, Bruntál	+420 608 623 235 roman.hota@gmail.com
Socioklima s. r. o.	Francouzská 55/52 Praha 10 101 00	605 011 336 info@socioklima.eu
Bílý kruh bezpečí	28. října 124 Ostrava 702 00	731 306 411 bbk.ostrava@bbk.cz

1. NÁVYKOVÉ LÁTKY - ALKOHOL, OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY

Řeší a spolupracuje: Vedení školy, metodik prevence, výchovný poradce, zákonní zástupci, třídní učitelé, učitelé, pediatři, psychologové, neziskové organizace, OSPOD, Policie ČR

V případě zjištění, že je žák pod vlivem návykové látky, postupujeme:

1. Pedagogický pracovník zabrání žákovi nebo žákům v další konzumaci, látku odebere, ale žáky netestuje.
2. Ihned informuje o situaci vedení školy, třídního učitele a školního metodika prevence.
3. Třídní učitel zadrženou látku zabalí a uloží dle pokynů metodika prevence.
4. Třídní učitel neprodleně informuje zákonného zástupce žáka, v případě akutního ohrožení na zdraví okamžitě volá záchranou službu.
5. Metodik prevence a třídní učitel provedou písemný záznam o dané situaci opatřenými podpisy svědků a podpisem žáka, u kterého byla látka zajištěna.
6. Pokud-li si zákonný zástupce nemůže žáka vyzvednout, je upozorněn na to, že pedagog ihned volá záchrannou službu.
7. V případě výskytu návykové látky vedení školy informuje Policii ČR, zástupcům PČR je předána návyková látka a kopie záznamu o situaci.
8. V případě zadržení alkoholu nebo tabáku je předán zákonným zástupcům.
9. Žák podezřelý s držení a zneužití návykové látky, jehož stav nevyžaduje lékařskou pomoc, musí být do příjezdu zákonného zástupce držen v izolaci pod nepřetržitým dohledem pedagoga. Nikdo z pedagogických pracovníků nesmí žáka testovat.
10. Jsou uděleny sankce dle školního řádu.
11. V případě opakovaného zneužití jakékoliv návykové látky, školní metodik prevence nebo vedení školy informuje písemně OSPOD dle trvalého místa bydliště žáka.

Je-li žák pod vlivem drog a jeho život je ohrožen:

1. Neprodleně zavolat záchranou službu.
2. Okamžitě informovat zákonného zástupce.
3. Přivolat rodiče do školy a dohodnout se na dalším postupu.
4. Doporučit zákonným zástupcům odbornou pomoc, poskytnout jim kontakty.

Je-li žák pod vlivem drog a jeho život není ohrožení:

1. Neprodleně zavolat zákonné zástupce do školy, zjistit o jakou drogu se jedná, jak dlouho ji užívá.
2. Doporučit zákonným zástupcům odbornou pomoc, poskytnout jim kontakty.

2. TABAKISMUS

Řeší a spolupracuje: školní metodik prevence, třídní učitel, zákonný zástupce, ošetřující lékař, odborník v léčbě závislostí na tabáku, Policie ČR (prodej tabákových výrobků nezletilým), OSPOD, neziskové organizace, nemocnice (plicní oddělení)

Postup při řešení konzumace tabákových výrobků ve škole:

1. Tabákový výrobek je třeba žákovi vhodným způsobem odebrat a zajistit, aby nemohl pokračovat v konzumaci.
2. Informujeme třídního učitele, metodika prevence a vedení školy.
3. Zajištěný tabákový výrobek uložíme u školního metodika prevence.
4. Třídní učitele a metodik prevence sepíší o události záznam s vyjádřením žáka (zejména od koho má tabákový výrobek) – záznam je podepsán všemi zúčastněnými.
5. Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka.
6. Jsou vyvozeny sankce dané školním řádem.
7. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a **jestliže se chování opakuje**, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí.

3. KRÁDEŽE A VANDALISMUS

Žáci jsou vedeni tak, aby dokázali rozpoznat protiprávní jednání. V případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásí věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Řeší a spolupracuje: Vedení školy, třídní učitel, rodiče, metodik prevence, Policie ČR, OSPOD

Postup při nahlášení krádeže žákem:

1. Pedagog, který žáka přistihne informuje vedení školy, třídního učitele, metodika prevence.
2. Třídní učitel, metodik prevence sepíše s poškozeným žákem záznam, který je podepsán všemi zúčastněnými stranami.
3. Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka.
4. V případě, že je pachatel znám, ihned je vyslechnut, ukradená věc žákovi vrácena. Sepíše se záznam, který je podepsán. Sankce udělena dle školního řádu.
5. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu, vyrozumívejte Policii ČR a oznamte podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.

Legislativní rámec:

- škoda většího rozsahu (škoda větší dle trestního zákoníku je 50.000,- Kč, škoda velkého rozsahu dle trestního zákoníku je 5.000.000,- Kč , viz. § 138)
- škoda nikoli nepatrná 5000,- Kč je hranice pro trestný čin
- v případě, že je ukradena věc menší hodnoty než 5000,- Kč (a je to bez použití násilí – překonání překážky, není to vloupání) jedná se o přestupek proti majetku dle § 50 zák. o přestupcích č. 200/1990 Sb. v platném znění
- škoda na odcizené věci od 5000,- Kč výše je trestným činem krádeže dle ustanovení § 205 trestního zákoníku. V případě, že byla odcizena věc s hodnotou menší než 5.000,-Kč, ale bylo použito násilí – vypáčená skříňka, šatna, šuplík...nebo násilí vůči osobě a snaha zmocnit se věci – loupež, jedná se vždy o trestný čin.

Postup při řešení vzniku škody způsobené vandalismem:

1. O vzniku škody informujeme vedení školy, metodika prevence.
2. O vzniku škody na školním majetku se vyhotoví záznam a pokusí se odhalit viník
3. V případě odhalení, škola (vedení školy nebo metodik prevence) informuje zákonného zástupce.
4. Metodik prevence a vedení školy se domluví se zákonným zástupcem na řešení: buď je škoda opravena nebo uhrazena.
5. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci a školou, může škola částku vymáhat.

4. ŠIKANA

Vzhledem k závažnosti tohoto negativního jevu je postup řešení šikany zpracován ve speciálním Krizovém plánu proti šikaně.

5. KYBERŠIKANA

Řeší a spolupracuje: Vedení školy, školní metodik prevence, třídní učitel, učitelé, zákonní zástupci, Policie ČR (také v oblasti prevence), neziskové organizace

Postup při řešení kyberšikany:

1. Zajistit ochranu oběti – doporučit, aby okamžitě ukončila komunikaci.
2. Informovat vedení školy, metodika prevence, třídního učitele.
3. Požádat oběť o veškeré důkazy kyberšikany.
4. Důkladně vyšetření kyberšikany – metodik prevence, třídní učitel – zvolit takové řešení, které odpovídá závažnosti prohřešku a důsledkům, které způsobil.
5. Třídní učitel informuje zákonné zástupce kyberagresora, že chování dítěte je bráno vážně a na naší škole nebude tolerováno.
6. S obětí a kyberagresorem je sepsán záznam, který je vždy podepsán všemi zúčastněnými stranami. **(nikdy nevedeme rozhovor s obětí a agresorem dohromady!)**
7. Pokud-li nebude případ spadat do kompetence školy – třídní učitel poučí zákonné zástupce o tom, že mohou kontaktovat právníka nebo Policii ČR.
8. Metodik prevence kontaktuje mobilního operátora, správce sociálních sítí – dle závažnosti.
9. Kyberagresor bude potrestán dle školního řádu a závažnosti prohřešku.
10. V případě dalšího opakování bude situace předána na OSPOD.
11. Třídní učitel hovoří a spolupracuje se zákonnými zástupci – nabádá je, aby o problému s dítětem detailně mluvili.

6. RASIMUS A XENOFOBIE

Řeší a spolupracuje: vedení školy, třídní učitel, metodik prevence, zákonní zástupci, Policie ČR, neziskové organizace, popřípadě jako prevence např. Ústav historie

Postup při řešení rasismu:

1. Pedagogický pracovník informuje metodika prevence a třídního učitele.
2. Je třeba zjistit hloubku extremistického přesvědčení u jednotlivců, případě vazby na extremistickou skupinu mimo školu. Zároveň je třeba zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, ve třídě a škole.
3. Třídní učitel ve spolupráci s metodikem prevence vystoupí proti projevům intolerance mezi žáky.
4. V případě zjištění hlouběji zakotvených postojů (opakované verbální či vizuální projevy s možným extremistickým podtextem, účast žáka v extremistické partě, užití násilí s extremistickým podtextem) informuje zákonné zástupce a nabídneme spolupráci.
5. V případě závažných informuje PČR
6. Ve výuce se třídní učitel a ostatní pedagogové zaměří na výuku této problematiky, je možní si pozvat experty k diskuzi se žáky.

7. SEXUÁLNĚ RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ

Řeší a spolupracuje: vedení školy, třídní učitel, metodik prevence, zákonní zástupci, Policie ČR, další odborník – psycholog, psychiatr, sexuolog.

Existují tři základní ukazatele, kdy lze sexuální chování pokládat za škodlivé a kdy by měl učitel zasáhnout:

1. pokud ho dítě neprovádí v soukromí;
2. pokud vznikne podezření, že při něm nějak zraňuje sebe nebo někoho dalšího;
3. pokud se ze sexuálního chování stane nutkavé chování (to znamená, že tomuto chování dítě věnuje tolik prostoru, že zanedbává svoje běžné povinnosti, hygienu, přátele, učení a podobně).

Postup při řešení sexuálně rizikové chování:

1. Pokud-li si všimne jakýkoliv pedagogický pracovník jakékoliv změny u dítěte, okamžitě hlásí vedení školy a třídnímu učiteli, který spolupracuje s metodikem prevence
2. Třídní učitel zjistí sociální klima ve třídě – popis, včasná intervence, besedy aj.
3. Učitel si může všimnout i tělesných změn u dítěte viditelných pouhým okem. Pokud by v této oblasti učitel shledal něco podezřelého nebo něco, co se mu zná mimo normu se pokusí navázat kontakt (nenucený) s dítětem, pokusí se zjistit co nejvíce informací. Pedagog by si měl být vědom, že je potřeba brát vážně každé sdělení dítěte, a nepodceňovat je.
4. Třídní by měl upozornit zákonného zástupce a nabídnou jim návštěvu odborníka (pediatr, sexuolog, gynekolog, androlog či urolog).
5. Učiteli rovněž nepřísluší posuzovat pravdivost oznámení či tvrzení dítěte. Dospělý je povinen chránit a prosazovat nejlepší zájem dítěte. Zjištěné násilí páchané na dítěti (i sexuální) je povinen ohlásit Orgánů sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) nebo Policii České republiky.
6. Další možnost, jak anonymně ohlásit zjištěné násilí na dětech, nabízejí internetové stránky <http://www.protikorupcnilinka.cz/cs/Obecna-temata/Nasili-na-detech/> nebo intervenční centrum Bílý kruh.

8. SYNDROM TÝRANÉHO DÍTĚTE - CAN

Řeší a spolupracuje: vedení školy, třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce, OSPOD, pediatr, Policie ČR, PPP, Bílý kruh bezpečí – intervenční centrum Ostrava

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být informován ředitel školy.

Postup při řešení Syndromu týraného dítěte CAN:

1. Všimne-li si pedagog jakékoliv známky okamžitě hlásí vedení školy.
2. Třídní učitel s metodikem prevence dají dohromady změny, které by mohly být klíčové.
3. **Rozhovor s žákem**
 - Pokud se nedaří navázat kontakt, je dobré kontaktovat PPP

- Jednou z možností je, že učitel žákovi, který se nechce se svým problémem svěřit, doporučí, aby se obrátil na Linku bezpečí nebo na projekt NNTB, do kterého je naše škola zapojena. Dítě si může o svém problému po telefonu popovídat anonymně a záleží jen na něm, zda se během rozhovoru stane důvěřivějším a sdělí na sebe kontakt.
- Komunikace s ostatními spolužáky nebo sourozenci, zda o příčině problémů nevědí něco bližšího.

5. Schůzka se zákonným zástupcem

- V první fázi by učitel měl po zákonném zástupci chtít, aby pouze okomentoval problémy, které učitel u dítěte vypožoroval. Může tak zjistit skutečnou příčinou žákova neobvyklého chování než domácí týrání. (např. Sebe poškozování, šikana... aj.) Zájem školy o osud žáka pro zákonného zástupce může být také dostatečnou výstrahou k tomu, aby si uvědomil, že další ubližování dítěti bude mít pro něj vážné následky. Také může z chování zákonného zástupce nepřímo poznat, zda v rodině k týrání nedochází.

6. Spolupráce s odborníkem

- Lékař - pediatr si přeje, aby dítě přišlo v doprovodu zákonného zástupce
- PPP - sem by mělo dítě jít spolu se zákonným zástupcem X pokud PPP bez účasti zákonných zástupců – je považováno toto porušení pravidel za přijatelné. Prioritou je pomoci dítěti za každou cenu.
- OSPOD - podezření na týrání žáka → situace se nezlepšuje, komunikace se zákonným zástupcem k ničemu nevede

7. V případě, že má učitel podezření na týrání žáka, situace se nezlepšuje a komunikace s rodiči také k ničemu nevede, je nezbytné kontaktovat především OSPOD, a to podle spádové oblasti, kam škola v dané obci přináleží, tedy podle obcí s rozšířenou působností. Dále je nutno vše oznámit Policii ČR.

Síť partnerů spolupráce:

Dětské krizové centrum, tel: 241 484 149

Internetová poradna: problem@ditekrize.cz

Linka bezpečí, tel: 800 155 555

Linka důvěry RIAPS: 222 580 697,

linka@mcssp.cz www.capld.cz/linky.php (adresář linek důvěry v celé ČR)

www.nntb.cz

9. PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY

Řeší a spolupracuje: metodik prevence, třídní učitel, rodiče, pediatr, psychopediatr, psychiatr

Jak postupovat při řešení poruch příjmů potravy:

1. informovat třídního učitele, výchovného poradce, metodika prevence a následně třídní učitel informuje rodiče
2. třídní učitel, popřípadě metodik prevence citlivě pohovoří s žákem, více si všímá žáka
3. zeptají se kuchařek, zdali si nevšimly, že žák nechodí na obědy, vyslechnou si také blízké spolužáky žáka
4. třídní učitel informuje rodiče (rodiče informujeme vždy, když dítě výrazně zhubne, opakovaně bylo přistiženo, že zvrací nebo se sebepoškozuje, stačí informace od vrstevníků)
5. pokud rodiče odmítají řešit situaci, je nutné se spojit s pediatrem, popř. OSPOD (možnosti a limity pedagoga)
6. doporučit odbornou pomoc – psycholog, psychiatr, krizová centra např. Anabell

10. ZÁŠKOLÁCTVÍ

Řeší a spolupracuje: třídní učitel, metodik prevence, vedení školy, rodiče, OSPOD, pediatrem

Jak postupovat při řešení záškoláctví:

1. Za každou neomluvenou absenci ukládá třídní učitel nebo ředitel školy žákovi výchovné opatření; druh výchovného opatření navrhuje třídní učitel.
2. Při podezření na neomluvenou či nadměrnou absenci si škola může vyžádat doložení nepřítomnosti žáka z důvodu nemoci ošetřujícím lékařem žáka a to pouze jako součást omluvenky vystavené zákonným zástupcem nezletilého žáka.
3. Do 10 neomluvených hodin - problém řeší třídní učitel osobním pohovorem se zákonným zástupcem. O jednání provede třídní učitel zápis, který obě strany podepíší.
4. Od 10 hodin – ředitel školy svolává školní výchovnou komisi s možnou účastí dalších orgánů.
5. Od 25 hodin - škola zasílá oznámení o pokračujícím záškoláctví orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu.

6. Od 60 hodin - v případě opakovaného záškoláctví škola zasílá druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR.

11. AGRESIVNÍ CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

Řeší a spolupracuje: třídní učitel, asistent pedagoga v kmenové třídě, metodik prevence, výchovný poradce, vedení školy, zákonný zástupce

Jak postupovat při agresivnímu chování:

1. Učitel, který učí v té hodině, popřípadě také asistent agresivní situaci uklidnit a zajistit bezpečnost pro ostatní žáky i tu svou.
2. Izolovat žáka s dozorem.
3. Pokud-li je potřeba zavolat záchranou službu, Policii ČR.
4. Informovat třídního učitele, metodika prevence, výchovného poradce a vedení školy
5. Informovat zákonného zástupce.
6. Metodik prevence popřípadě s výchovným poradcem a také asistentem pedagoga provede zápis (co, kde, kdy jak) – nezapomene se v tuto chvíli ani svědky.
7. Vedením rozhovorů s informátory, agresory a oběťmi jsou pověřeny především ŠMP, výchovná poradkyně a třídní učitel.
8. Školní metodik prevence nebo výchovný poradce informují zákonného zástupce.
9. Jsou navržena výchovná opatření dle míry závažnosti.
10. Třídní učitel informuje třídu v přiměřené míře s ohledem na oběti a sociometrické šetření provede ŠMP ve spolupráci s TU.
11. Třídní učitel pracuje s výsledky sociometrického šetření na zlepšení pozitivního klimatu třídy.
12. Třídní učitel ve třídě stanoví obecná pravidla soužití, jako vyjádření morálních hodnot. Tato pravidla tvořit společně se žáky a jasně v nich deklarovat požadavek slušného mluvení a chování.
13. Mladší děti trpělivě opravovat a dávat jasně najevo, že veřejné užívání hrubých výrazů není ve škole přípustné a společensky je to nevhodné
14. Pokud žákovo chování a jednání ohrožuje bezpečnost a zdraví jeho, ostatních žáků, vyučujících, zaměstnanců školy jiných osob, je škola povinna uvědomit zákonného zástupce případně doporučit odbornou péči. Dle konkrétních okolností je třeba přivolat i OSPOD či orgán Policie ČR

V Lichnově dne 14.2.2018

Zpracovala: Mgr. Alena Čandasová – školní metodik prevence